

LBRIS

We know
books

VIATA SFINTEI PARASCHEVA

povestită de Părintele Necula

Ilustrații de Cezar Mandă

Bookzone
BUCUREȘTI, 2024

Începutul unei povești, cea cu un Zâmbet de Sfântă

Nu știu cum anume să încep mai bine povestea vieții Sfintei Parascheva, care acum își odihnește sfintele sale moaște la Iași, decât pornind de la altă poveste. Știu, o să-mi ziceți că spun prea des povești, dar credeți-mă că altfel nu aș putea trăi împreună cu voi, de-acum prietenii mei, descoperirea vieții sfintei celei minunate, ocrotitoarea Iașilor și a Moldovei, dar și a noastră, a românilor ortodocși.

Nu demult, oarecum tulburați și împreună cu o bună prietenă de-ale lor care avea un nume de botez imposibil, au venit la mine Ioana și Florin, pe care sunt convins că vi-i amintiți din poveștile anterioare, *Biblia pentru copii* și *Viața Maicii Domnului*. Fetița era supărată că la școală toți o luau peste picior și râdeau de numele ei, așa că Florin s-a hotărât să vină cu ea la mine, să vedem ce-i de făcut.

Adevărul este că uneori mă mir și eu de unde mai scot oamenii așa nume sucite. De vină or fi poate prea mult televizor și prea puțină rugăciune, prea multe telenovele și prea puțină așezare dinaintea icoanelor de sfinți.

Când i-am văzut ochii întristați și năsucul înroșit de plâns, m-am emoționat și m-am hotărât să le spun o poveste.

— Pe aceasta am aflat-o de la un foarte bun prieten, părintele Romeo Ene, de la o școală din Buzău. Acesta, fiind un om

LIBRIS

We know
books

strașnic, a adunat într-o carte parte din poveștile petrecute în școală, dar nimic nu se aseamănă cu modul în care el povestește cu viu grai momente importante din prietenia sa cu elevii. Ei bine, una dintre povești mi-a plăcut enorm.

La auzul acestor cuvinte, am văzut cum neliniștea din ochii Ioanei, ai lui Florin și ai micuței lor prietene dispare. În timp ce eu căutam să-mi amintesc mai degrabă tonul părintelui-povestitor decât povestea în sine, căci pe aceea o știam bine, doar le-o mai spuneam uneori oamenilor în predicile mele, cei trei așteptau nerăbdători.

— Ei bine, într-o dimineață, părintele s-a dus la școala unde predă Religie și a hotărât să le dea copiilor o temă ușoară, dar fără a se depărta de ceea ce le predase în ultimele săptămâni, și anume viețile sfinților. Așa că le-a propus copiilor să scrie câteva rânduri despre viața sfântului al cărui nume îl purtau. Copiii s-au bucurat pentru că, în mare parte, aflaseră deja amănunte din viețile sfinților la ore și din conversațiile cu părintele. Doar o fetiță s-a bosumflat, cam ca tine, draga mea, pentru că ea avea un nume imposibil – așa a spus ea – și a înțeles că nu prea avea ce scrie. Atunci, părintele i-a adus aminte că îl cheamă Romeo, deci nu prea ar avea ce scrie nici el, și i-a propus un exercițiu inedit. Să meargă în biserică și să „adopte” un sfânt al cărui nume să îl poarte. Părintele ar fi recunoscut că ideea îi venise atunci pe loc, din dorința de a nu lăsa fetița să plece acasă disperată și tristă. De asemenea, era tentat să-i spună că, dacă nu găsește niciun sprijin la sfinți, poate să nu-și facă tema, numai că o cunoștea bine. Fetița era foarte muncitoare și mereu cu temele la zi. Și apoi, s-a gândit el, ar fi imposibil ca sfinții să nu reacționeze la un astfel de exercițiu.

A trecut ceva timp de la propunerea temei. Ba o slujire, ba o acțiune a școlii la muzeul din oraș au făcut să nu se vadă la prima oră, așa cum își propuseseră. Abia după trei săptămâni

LBRIS

We know
books

LEBRIS

We know
books

s-au întâlnit, și părintele – luat de valul muncii de zi cu zi – a întrebat oarecum distrat ce au avut de pregătit pentru oră. Știți și voi întrebarea: „Ce am avut de pregătit pentru azi?” Nu e cea mai plăcută dintre întrebări, atunci când nu ești pregătit. Dar pentru fetița noastră din poveste, a fost prilej să ridice mâna, fluturând două degete. „Da, poftim, spune tu...” a zis părintele și i-a rostit numele complicat și imposibil – cum îi plăcea fetiței să zică uneori. Ea însă i-a spus: „Nu, pe mine mă cheamă Parascheva!” La început, părintele s-a arătat uimit, însă apoi, amintindu-și de tema dată elevilor, a întrebat-o cum de a ales-o tocmai pe Sfânta Parascheva. Și fetița cea cu nume imposibil, de-acum Parascheva, i-a povestit cum a mers cu bunica la biserica din cartier. O biserică bătrână-bătrână cât bunica bunicii bunicii ei – care nici ea nu era tocmai tânără –, dar care îi plăcea pentru că mirosea a prezența lui Dumnezeu.

„No”, mi-a spus părintele, „pune-te cu copiii când vor să povestească ceva.” „Și acolo”, a continuat ea, „am început să caut pe perete un sfânt să îl adopt. Am plecat din pronaos către altar și înapoi, trecând prin naosul care mirosea atât de frumos a tămâie. Și apoi am continuat să privesc sfinții.” Părintele a întrebat-o: „Dar ce anume căutai?” Ea a răspuns: „Ca unul dintre sfinți să răspundă dorinței mele de a-l adopta, așa cum facem noi la școală când mergem la căminul din vecinătate cu dumneata să «adoptăm» un bunic sau o bunică. Știți, când mergem să le citim, să-i colindăm sau pur și simplu să stăm cu ei.” Părintele nu avea cum să uite povestea unei activități care, în fapt, se derula aproape zilnic. Și parcă tot mai interesat – copiii din clasă nici nu respirau –, a insistat să afle răspunsul la alegerea numelui Sfintei. „Șiiiiiii...” „Șiiiiiiii”, a răspuns fetița, „am ajuns în dreptul icoanei cu Sfânta Parascheva. Și, privind-o, mi-a zâmbit! Nu, nu doar o dată și nu, nu mi s-a părut deloc.” Copiii au început să aplaude. Fetița s-a fâstâcit, iar părintele s-a pierdut de emoție. Revenindu-și din

LBRIS

We know
books

Capitolul I

Sfânta Parascheva, prima mea întâlnire

Nici următoarea zi nu am scăpat fără a le spune o poveste prietenilor noștri. Mai întâi a venit Florin, apoi Ioana cu prietena ei, pe care de-acum o s-o numim Parascheva cea Mică. Fetitele au adus cu ele și alți câțiva copii din clasele mici. Îi știam pe toți pentru că, zi de zi, când treceau prin dreptul lăcașului unde slujesc, ne salutam și Îl salutau pe Dumnezeu, desigur pe El mai întâi.

Bine că aveam o rezervă suficientă de bomboane și că descoperisem că dimineață bunica noii noastre prietene adusese un coș cu mere pe care îl lăsase în pridvorul bisericii. Știam că unii mai au de așteptat până vine autobuzul școlii să-i ducă spre case și că alții oricum își făceau veacul, după școală, pe maidanul dinaintea bisericii, unde uneori jucam fotbal împreună cu ei.

Așa că nu mi-a fost greu și nici nu m-am lăsat prea mult convins să încep povestea celei dintâi întâlniri ale mele, copilul din Brașov, cu Sfânta Parascheva de la Iași.

— Era vara lui 1982, cred, și fusesem ales să particip într-o tabără pentru pionieri care se chema Forum Național. N-am să mă prefac acum că nu mi-a plăcut, ci doar am să vă spun că m-am împrietenit cu oameni ce-mi vor fi dragi toată viața. Printre ei se numără una dintre profesoarele care ne îndrumau – așa se chema atunci modul prin care erai educat politic – și care a

hotărât să ne ducă, până la plecarea trenului, să vizităm Iașiul. E adevărat că văzuserăm noi orașul pe acolo pe unde ne plimbaseră îndrumătorii, prin uzine și turnătorii, pe la o tipografie ori în sălile frumoase de la Universitate. În timpul vizitelor acelea am descoperit că teiul lui Eminescu nu e un mit, că Ion Creangă a existat cu adevărat și că lumea nu e făcută doar din școală. Am cântat și am glumit, am râs și am plâns, mai ales la apropierea momentului plecării. Însă la fel de adevărat este că am observat că, în toate aceste plimbări ale noastre, am tot ocolit catedrala cea mare din mijlocul Iașiului. Am trecut pe lângă ea, dar nu am intrat. Nici la Sfinții Trei Ierarhi, despre care știam că este lăcașul în care fusese dintâi mormântul lui Alexandru Ioan Cuza, primul domnitor al Principatelor Române Unite.

Era august și o căldură copleșitoare plana peste Iași și o sete cumplită peste noi.

— Bine, m-a întrerupt Florin, dar voi nu aveți apă minerală sau plată?

— Ei bine, nu, nu prea aveam. Am descoperit însă o cișmea în marginea curții catedralei și, curajoși, am trecut pragul. Profesoara, doamna Barbu, ne-a văzut și a hotărât pe loc să intrăm în biserică. Ne-a întrebat mai întâi dacă mergem la biserică acasă, și noi n-am știut exact ce să răspundem. Nu știam dacă e bine sau nu să spunem adevărul. Ne-am privit unii pe alții și am decis să spunem că da, mergem, cu părinții, dar mai ales cu bunicile. Și cumiți, am intrat și noi în lăcaș.

Nu cred că văzusem vreodată o catedrală atât de mare. Mi se părea de două ori cât blocul în care locuiam, cel din cartierul meu muncitoresc. Nu aveam termen de comparație, așa că, atunci când i-am spus doamnei că blocul în care locuiam era unul cu 12 scări, a râs. După ce ochii ni s-au obișnuit cu lumina difuză, am intrat. Era o liniște cum de puține ori am mai aflat. Abia dacă respiram. Ne așteptam ca de după iconostas să

LEBRIS

We know
books

apără însuși Dumnezeu și să ne vorbească. Dar nu. La scârțâitul ușor al unei uși cu îngeri pe ea a pășit între noi un preot tare luminos. Și-a așternut parcă mâinile pe noi și a început să ne întrebe cum ne cheamă, ce insigne avem, medalii de pionier, care e „mai mare în grad” și, uite așa, ne-a dus către racla Sfintei Parascheva.

Bine, habar nu aveam noi de așa ceva pe atunci. Ne-a spus că vrea să ne facă cunoștință cu o foarte bună prietenă a copiilor, care îi ajută la examene. Eu, hodoronc-tronc, întreb grăbit: „Ne poate ajuta și să apărăm la fotbal?” La care el, zâmbind larg, îmi spune: „Fii pe pace, pe matală te va ajuta să aperi mai mult decât linia porții!”

Îi aud încă glasul în urechi și aș putea să redau cuvânt cu cuvânt vorbele sale.

Nu ne-a grăbit. A deschis racla și, unde noi ne așteptam să dăm de un trup mort – doar era un sicriu, de argint, dar tot sicriu –, am descoperit un ceva înveșmântat minunat. Și care a înmiresmat totul împrejur; un iz de vanilie și tei înflorit, care ne-a cutremurat până în adâncul sufletului. Părintele ne-a mângâiat

frunțile și ne-a binecuvântat făcând semnul crucii. Degeaba a încercat doamna Barbu să ne scoată grabnic de acolo, noi eram toți strânși în jurul sicriului acela minunat, cuprinși de o bucurie mare.

— Și nu v-a fost frică? m-a întrebat unul dintre copii.

— Nu, am răspuns eu, grăbit.

Era așa o liniște, o pace răcoroasă. Mi-aduc aminte că am vrut să-i lăsăm și noi din medaliile noastre, dar părintele a insistat să le luăm acasă, pentru că sfânta pe care ne-a prezentat-o a fi Parascheva seamănă mult cu părinții noștri: se bucură să fim buni la carte și să fim curajoși la școală. Ne-a dat câte o pâinică și ne-a spus să nu o mâncăm acum, ci pe tren, imediat ce pornim spre casă. L-am îmbrățișat și, cu greu, ne-am îndreptat spre o librărie mare, din apropiere. Acolo, am căutat cărți cu Sfânta, dar nu am găsit. Am plecat spre locul unde eram cazați supărați că nu ne duseseră în fiecare zi acolo. Doamna ne-a oprit în parc și ne-a rugat să nu spunem nimic, zicându-ne că „ar fi bine să rămână între noi plimbarea”. Nouă nu ni se părea ceva ce trebuie interzis, dar dacă dânsa ne cerea, așa avea să fie.

Am plecat spre casă cu un tren ce părea fără sfârșit. Ceilalți copii ne povesteau ce prăjituri ori mașinuțe găsiseră, ce locuri vizitaseră. Noi tăceam chitic, strângând în mâini pâinicile primite. În legănatul trenului, toropeala și-a spus cuvântul, și am adormit. Un pic după miezul nopții, pe când trenul trecea prin Mărășești, ne-am trezit brusc cu toții la o smucitură a trenului. Ne-am uitat unul la altul și am început să mâncăm pâinica noastră, darul aceluia părinte de la racla Sfintei Parascheva. O liniște dulce, cu gust de aer curat, ne-a umplut sufletele, apoi am adormit fericiți.

— Și mai departe ce s-a întâmplat? a întrebat Parascheva cea Mică.

LBRIS

We know
books

